

H. Rossier

De woorden van Agur

Spreuken 30

Er zijn allerlei gedachten over de persoon van Agur. Sommigen zeggen dat hij Salomo zou zijn, anderen dat hij de broer van Lemuel is (Spr. 31). Dat bewijst dat het verstand van de mens zich alleen maar kan vergissen, als het gaat om de dingen van God, zelfs de eenvoudigste. Het Woord van God is niet gegeven om onze eigen gedachten eraan toe te voegen (vs. 6), maar om ons erdoor te laten *onderwijzen*.

Vers 1 - 6

De Schrift geeft ons geen enkele informatie over de personen van Agur, Jake, Ithiël en Uchal ¹ (HSV). Al deze mensen zijn onbekend voor ons. Maar Spreuken 30 leert ons twee dingen over Agur.

Het eerste vinden we in vers 1: *'De woorden van Agur, de zoon van Jake: de last. De man spreekt tot Ithiël, tot Ithiël en Uchal'* (HSV ²). Agur heeft een godsspraak uitgesproken. Hij heeft gesproken van Godswege, als spreekbuis van God (1 Petr. 4:11; 2 Petr. 1:21). Het tweede is: ook al sprak hij namens God tegen Ithiël en Uchal, toch beschouwde hij dit niet als een verdienste van hemzelf: *'Voorzeker, ik ben*

¹ Agur = 'verzameld'; Jake = 'zonder blaam'; Ithiël = 'God is met mij'; Uchal = 'verslonden'.

² De NBG geeft hier een afwijkende vertaling: *'De woorden van Agur, de zoon van Jake. De godsspraak. Deze man zegt: Ik tobde mij af, o God, ik tobde mij af, o God, en ik versmacht'*.

onverstandiger dan iemand anders, ik heb geen menselijk inzicht. Ik heb geen wijsheid geleerd en de kennis van heiligen niet bezeten' (vs. 2-3).

Hij zei dus van zichzelf dat hij dommer was dan anderen en zelfs geen menselijk inzicht had. Hij was nooit onderwezen in de wijsheid en hij had daardoor geen directe kennis van de Allerhoogste. Hij verschilde daarin van de Prediker, koning Salomo, aan wie de Heere was verschenen en had gezegd: *'Ik geef u een wijs en verstandig hart, zodat uws gelijke er vóór u niet geweest is, en uws gelijke na u niet zal opstaan'* (1 Kon. 3:12). Wat Agur als geïnspireerd man kenmerkte, was dat hij het tegenovergestelde was van een wijze; en hij was zich daarvan bewust. Hij vond het goed dat duidelijk te verkondigen. Zo'n beoordeling is niet vanzelfsprekend, zelfs niet bij mensen die door God geleerd zijn. Asaf, een bekende psalmdichter, was aanvankelijk niet daartoe bereid. Hij leert ons echter langs welke weg hij zover kwam, want na veel strijd kwam er een ommekeer: *'(...) totdat ik Gods heiligdom binnenging en op hun einde lette'*. In het licht van Gods tegenwoordigheid kon hij zeker met de woorden van Agur instemmen. Want Asaf zei: *'hoe onverstandig was ik toen, ik wist niets! Ik was een redeloos dier bij U'* (Ps. 73:17-22).

Het zelfoordeel van Agur ligt ten grondslag aan zijn profetie. Men kan niet namens God spreken, als men hoog van zichzelf denkt. Maar hij laat ook de dwaasheid zien van mensen, die menen de goddelijke openbaring te kunnen staven door wetenschappelijke redenering en letterkundige studie. Zulke mensen doen een beroep op het natuurlijke verstand, welsprekendheid en wijsgerigheid. Ze vergeten dat Gods Woord zegt dat zulke wijsheid het kruis van Christus teniet doet en krachteloos maakt (1 Kor. 1:17).

Agur bevond zich in de tegenwoordigheid van God. Dat bewijst de vraag van vers 4: *'Wie is er naar de hemel opgestegen en vandaar neergedaald? Wie heeft de wind in zijn handen verzameld? Wie heeft de wateren in een kleet gebonden? Wie heeft alle einden der aarde vastgesteld? Hoe is Zijn Naam en hoe is de Naam van Zijn Zoon, u weet het immers?'* Agur doet ons denken aan Job, die de Schepper zijn vragen voorlegde. Maar Job kwam erachter dat hij niets wist en hij zweeg (Job 39:36-38; 42:3), terwijl Agur zijn onwetendheid als uitgangspunt nam en toen zijn mond opende. Hij zei tegen Ithiël en Uchal: evenmin als ik bezitten jullie kennis van de zichtbare dingen in de schepping. De mens kan die niet begrijpen, bevatten of besturen met de beperkte middelen waarover hij beschikt. Is hij soms in de hemel opgeklommen om de geheimen ervan in te zien? Of is hij eruit neergedaald om ze te openbaren?

Wat de geschapen werkelijkheid betreft en waaruit die bestaat, dat kunnen we tot op zekere hoogte doorgronden. Maar de manier waarop de dingen zijn gemaakt,

bevestigd en vastgesteld ontgaat ons totaal. *‘Waar was u toen Ik de aarde grondvestte? Maak het bekend, als u echt inzicht hebt’* (Job 38:4). De oorsprong van de zichtbare schepping kan alleen door het geloof worden gekend: *‘Door het geloof begrijpen wij dat de werelden door Gods woord bereid zijn, zodat wat men ziet, niet ontstaan is uit wat zichtbaar is’* (Hebr. 11:3). Hoeveel minder kunnen wij de onzichtbare dingen zien, en God Zelf. Toch zijn alle dingen gemaakt door de scheppingsmacht van het Woord van God, en worden ze ook gedragen door Zijn kracht (Kol. 1:16; Hebr. 11:3).

Hierover sprak Agur in zijn godsspraak: *‘Ieder woord van God is gelouterd’* (vs. 5). Door dat Woord kennen wij God, en bij Hem zijn wij veilig: *‘Hij is een schild voor hen die tot Hem de toevlucht nemen’*. Dat is het deel van allen die op Hem vertrouwen. God openbaart Zich aan ons om gemeenschap met ons te hebben. Hij zei ook tegen Abram: *‘Wees niet bevreesd, Abram, Ik ben voor u een schild, uw loon zeer groot’* (Gen. 15:1). Wat een voorrecht: God is voor ons. Hij stelt Zich tussen het gevaar en ons in, om ons, zwakke schepselen, te beschermen. Wanneer wij evenals Agur een godsspraak doorgeven, moeten wij wel voor één ding oppassen: *‘Voeg niets toe aan Zijn woorden, anders zal Hij u straffen, omdat u een leugenaar zou blijken te zijn’* (vs. 6). Het is heel ernstig wanneer wij iets aan Gods woorden toevoegen, in plaats dat wij ons erdoor laten onderwijzen en ze daarna zuiver aan anderen doorgeven.

Vers 7 - 10

Voor dit gevaar kan men alleen bewaard blijven door een duidelijk zelfoordeel, zoals Agur dat over zichzelf uitsprak. En voordat hij als profeet van God in bijzonderheden trad, vroeg hij nog enkele dingen voor zichzelf: *‘Twee dingen heb ik van U gevraagd, onthoud ze mij niet, voordat ik sterf: Houd valsheid en leugentaal ver van mij. En: geef mij geen armoede of rijkdom, voorzie mij van het mij toegewezen deel aan brood. Anders zou ik, verzadigd, U verloochenen en zeggen: Wie is de HEERE? of anders zou ik, arm geworden, stelen, en de Naam van mijn God aantasten’* (vs. 7-9). Die beide dingen wenst hij voordat hij sterft, opdat hij zo de gelegenheid zal hebben om God, Die Zich aan heeft geopenbaard, te verheerlijken hier op aarde.

Het eerste verzoek heeft betrekking op zijn innerlijke toestand. Het omvat twee zaken, waarvan hij God vraagt of die van hem weggedaan kunnen worden:

- Valsheid ³, dat zijn onechte, ijdele en verkeerde voorstellingen van onszelf, die wij aan anderen willen laten zien.
- Leugentaal, die tegengesteld is aan de waarheid.

In de verzen 4 tot 6 had Agur zijn toehoorders op het middel gewezen om aan beide gevaren te ontkomen, namelijk zelfoordeel en hoogachting voor het Woord van God. Maar ook al kennen wij deze middelen en verkondigen wij ze ook wel, ons eigen hart blijft arglistig. Wij moeten voortdurend tot God de toevlucht nemen om voor fouten bewaard te blijven. Men kan dat samenvatten door: ‘wachten op Hem’.

Het tweede verzoek heeft betrekking op de uiterlijke situatie, de plaats van de mens Gods hier beneden. In vers 5 had Agur dat al aan anderen duidelijk gemaakt. Maar wat hijzelf wil realiseren, is het volgende:

- geef mij armoede,
- noch rijkdom.

Ik hoef voor stoffelijke noden niet onafhankelijk of juist afhankelijk te zijn van de omstandigheden die mij omringen. In het laatste geval vergeet de mens zijn God, omdat hij zich verzadigt met de aardse dingen en daarin voldoening zoekt. In het eerste geval probeert hij zich dingen toe te eigenen en overtreedt hij het bevel van de Heere, tot oneer van Zijn heilige Naam. In beide gevallen is hij onafhankelijk van God. Er is maar één hulpmiddel om bewaard te blijven voor deze twee valkuilen: *‘voorzie mij van het mij toegewezen deel aan brood’*. Laat mij totaal afhankelijk van U zijn voor mijn behoeften, die U kent! Laat dat voor ons ook voldoende zijn. Als dat zo is, zullen wij het zeldzame geheim gevonden hebben, armoede noch rijkdom in de wereld te bezitten. Maar laten wij niet vergeten dat wij in de praktische beleving van deze dingen niet het recht hebben anderen te oordelen.

‘Belaster een slaaf niet bij zijn heer, anders zal hij u vervloeken en zult u schuldig zijn’ (vs. 10). *‘Wie bent u dat u andermans huisknecht oordeelt? Of hij staat of valt, gaat zijn eigen heer aan’* (Rom. 14:4). Deze laster komt meestal voort uit onze neiging om de eigen wereldsgezindheid te verontschuldigen, door dienstknechten van Christus ervan te beschuldigen wereldser te zijn dan wijzelf! Maar de Meester beoordeelt Zijn dienstknechten, niet wij. Hij alleen kan hun dienst naar waarde schatten en belonen, in overeenstemming met de trouw in de dienst. Nog meer, het Woord zegt: *‘Oordeel niet, opdat u niet wordt geoordeeld’* (Matt. 7:1). Wij

³ Shav = leegheid, ijdelheid, valsheid, onechtheid.

hebben niet het recht te oordelen over de motieven van onze broeders. Alleen de Meester kent die en Hij doorgrondt ze. Door anders te handelen, geven wij aanleiding om zelf geoordeeld te worden en de straf ervoor te dragen. Want met de maat waarmee wij meten, zullen wij gemeten worden.

Vers 11 - 14

Na de hierboven genoemde ervaringen, kan Agur nu openlijk de gedachten van God ontvouwen over wat men in de wereld ontmoet. Dingen die men moet navolgen, en dingen die men moet vermijden. Wat zijn de kenmerken in Gods ogen van de mensen die ons omringen? *'Er is een generatie die zijn vader vervloekt en zijn moeder niet zegent, een generatie die rein is in zijn eigen ogen, maar van zijn vuil niet gewassen is, een generatie – wat hebben zij een hoogmoedige oogopslag – waarvan de wimpers opgetrokken zijn, een generatie waarvan de tanden zwaarden, de hoektanden messen zijn, om de ellendigen van de aarde en de armen onder de mensen te verslinden'* (vs. 11-14).

Er zijn vier verkeerde principes van deze generatie, die afschuwelijk voor God zijn:

- opstand tegen het gezag en verachting van de relaties die God vanaf het begin voor de mens heeft bepaald;
- eigengerechtigheid, die elke zonde en smet bedekt;
- de trots en de eigendunk die de mensen van zichzelf hebben;
- en ten slotte de boosheid om zwakken en ellendigen te onderdrukken.

Dat zijn de algemene kenmerken van het hart van de natuurlijke mens, de uiterlijke, openbare karaktertrekken om zo te zeggen.

Vers 15 - 17

'De bloedzuiger heeft twee dochters: Geef, Geef! Deze drie dingen worden niet verzadigd, vier zeggen niet: Het is genoeg. Het graf, een gesloten baarmoeder, een land dat niet van water verzadigd is en het vuur zeggen niet: Het is genoeg' (vs. 15-16).

Het volgende beginsel woont diep in ons hart, nl. de begeerte, het onverzadigbare verlangen naar meer. Het komt er niet op aan wat, of ten koste van wie. De twee dochters van de bloedzuiger hebben maar één naam. Ze kunnen verschillende karakters, gedaanten of bedoelingen hebben, maar als men het wezen ervan nader peilt, vindt men maar één beginsel: *Geef, Geef!*

Deze dorst naar zelfzuchtig genot beheerst de wereld en is te vergelijken met:

- het graf dat verslindt zonder ooit iets terug te geven;
- een onvruchtbare vrouw die ontvangt zonder ooit vrucht voort te brengen;
- de dorre aarde die altijd water drinkt zonder ooit verzadigd te worden;
- het vuur dat verslindt zonder ooit uit te gaan, zolang er brandbaar materiaal is.

Wat een verschrikkelijk beeld van de principes van de wereld en van de toestand van de mens! Het is heel begrijpelijk dat dit gevolgd wordt door de zin: *'Een oog dat een vader bespot, en de gehoorzaamheid aan de moeder veracht, zullen de raven van de beek uitpikken, de jongen van de arend zullen het opeten'* (vs. 17).

Het verachten van gezag, en de ongehoorzaamheid (zie ook vs. 11), kan worden samengevat in één woord: *onafhankelijkheid*. Dit is de oorsprong van al het menselijk kwaad. Het Woord van God noemt dat de *wetteloosheid*, als het tegen ons zegt: *'de zonde is de wetteloosheid'* (1 Joh. 3:4). Vanwege die dingen komt het vreselijke oordeel van God over de mensen na de dood.

Vers 18 - 20

De toename van het kwaad en de verkeerde dingen van de mens die geen enkele rem meer kent, zijn duidelijk zichtbaar op aarde. Maar de geest van mens is niet in staat ze te herkennen, zoals hij ook de wegen van God niet onderkent. Die zijn te wonderlijk voor hem.

'Deze drie dingen zijn voor mij te wonderlijk, ja, vier zijn er die ik niet kan vatten:

- *de weg van de arend in de lucht;*
- *de weg van een slang op een rots;*
- *de weg van een schip in het hart van de zee;*
- *de weg van een man bij een meisje.'*

1. De weg van de arend

Zo is de weg van het oordeel van God. Het oordeel wordt wel opgemerkt op het ogenblik dat het iemand treft. Maar wat het heeft voorbereid, wat het zolang heeft

tegegehouden, wat het teweegbrengt en wat het beslist, dat is even onzichtbaar voor de mens als de weg van de arend ⁴ in de lucht (Matt. 24:28; Job 39:29).

2. De weg van de slang

Dit is de weg van de wijsheid en de voorzichtigheid, die zoals de slang (Matt. 10:16) gebruik maakt van de rots als een weg om haar doel te bereiken. Niemand kan die weg zien. Het ongeloof, de verharding van de mens, de invloed van de satan op zijn hart, zijn haat jegens God: de wijsheid laat dit allemaal bijdragen tot de vervulling van Gods raad.

‘O diepte van rijkdom, zowel van de wijsheid als van de kennis van God! Hoe ondoorgroendelijk zijn Zijn oordelen en hoe onnaspeurlijk Zijn wegen! Want wie heeft het denken van de Heere gekend? Of wie is Zijn raadsman geweest? Of wie heeft Hem eerst gegeven, en het zal hem vergolden worden? Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen! Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid! Amen’ (Rom. 11:33-36).

Dat alles zal deze wijsheid en kennis verkondigen, maar nu moeten wij ons tevreden stellen met de wetenschap dat ze haar doel zal bereiken, zonder dat het menselijk oog haar spoor kan volgen.

3. De weg van een schip

Dit is de weg van Gods regering. Er *is* een goddelijk bestuur, en de mens voelt dat telkens weer doordat hij de gevolgen van zijn eigen daden ondergaat. Onze handelwijzen hebben onvermijdelijke gevolgen. Bijvoorbeeld: *‘Wie voor zijn eigen vlees zaait, zal uit het vlees verderf oogsten’* (Gal. 6:8). *‘Want laat hij die het leven wil liefhebben en goede dagen zien, zijn tong van kwaad weerhouden en zijn lippen van het spreken van bedrog’* (Ps. 34:13-14; 1 Petr. 3:10-11).

Maar *hoe* Gods regering haar doel en de gewenste haven bereikt, terwijl schijnbaar het kwaad triomfeert en het goede wordt miskend en onderdrukt, dat is verborgen voor het oog van de mens. Het is als de weg van een schip in volle zee. Men meent even het kielzog ervan te kunnen volgen, maar een ogenblik later is het verdwenen (Ps. 77:20).

⁴ Neshar = gier of adelaar.

4. De weg van een man

De weg van een man bij een jonge vrouw is de weg van de liefde. Langs welke weg slaagt de liefde erin het voorwerp van haar verlangen te verkrijgen? Wat was er aantrekkelijk is ons? Wat heeft God in ons gezien? Wat heeft de liefde opgewekt? Door welke middelen is Hij erin geslaagd Zichzelf te openbaren en wederkerig genegenheid op te wekken? Evenzoveel raadsels, die de mens nooit zal kunnen peilen.

Het is met die dingen als met een eenvoudige tekening, waarin een kinderhand een groot aantal kruisende lijnen heeft getrokken, zonder motief en zonder orde. Het is voor het menselijk oog onmogelijk de oorspronkelijke lijn te ontdekken. De kijker zal alleen kunnen concluderen dat het een doolhof van lijnen betreft. Zo'n tekening lijkt op de wegen van de mens op aarde, een onontwarbare kluwen. Maar zo is het niet in Gods oog. Hij kent Zijn wegen, en die van de mens. Zijn handelen kan niet belemmerd worden. Alle wegen van God slagen. De gelovige kan die wegen ook leren kennen, maar niet door wat ervan te zien is op aarde. Hiertoe moet hij het heiligdom binnengaan, want Gods weg is *in het heiligdom* (Ps. 77:14). Hij maakte Mozes Zijn *wegen* bekend, terwijl de kinderen Israëls alleen Zijn *dadens* leerden kennen (Ps. 103:7).

'Zo is de weg van een overspelige vrouw: zij eet, wist haar mond af en zegt: Ik heb geen onrecht bedreven' (vs. 20). Helaas, de weg van iemand die door de zonde zijn relatie met God heeft verbroken (Jak. 4:4), is ook onbegrijpelijk. Hij volgt zijn begeerten en wist de zichtbare sporen ervan uit om die te verbergen. Hij heeft de illusie dat hij nog niet zo slecht is en houdt geen rekening met God, Die alles gezien heeft!

Vers 21 - 23

Na de *onbegrijpelijke* dingen komen de *ondraaglijke* dingen. Deze dingen doen de wereld beven, die getuige ervan is. Onder drie dingen siddert de aarde, ja, onder vier die ze niet kan dragen:

- een dienaar, die koning wordt;
- een nietsnut of dwaas, die verzadigd wordt met brood;
- een gehate vrouw, die ten huwelijk wordt genomen;
- een slavin, die de bezittingen van haar meesteres erft.

Dit is de omverwerping van de oorspronkelijke orde, zoals die door God is ingesteld. Wij weten dat deze toestand tot aan het einde zal doorgaan en zal toenemen. De dienstknecht regeert in plaats van te gehoorzamen. Iemand die niet wil werken, neemt het ervan. Een gehate vrouw vindt een echtgenoot. De slavin eigent zich de positie van haar meesteres toe en verdringt de kinderen, die een natuurlijk recht op haar bezittingen hebben.

Dit is de werking van het kwaad in de wereld, om de goddelijke orde te vervangen. Zijn zulke dingen geen zware last voor iemand die gedronken heeft uit de bron van wat goed, waar en rechtvaardig is? Het is niet verwonderlijk dat wij niet weten wat wij zullen bidden naar behoren; maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen (Rom. 8:26).

Vers 24 - 28

Kunnen wij dan te midden van de chaos die om ons heen te zien is in de wereld, nog de wijsheid vinden waaraan wij behoefte hebben?

‘Deze vier zijn het kleinst op aarde, maar wijs zijn ze, wijs gemaakt:

- *de mieren zijn een volk zonder kracht, maar in de zomer bereiden ze hun voedsel;*
- *klipdassen zijn een volk zonder macht, maar ze bouwen hun huis in de rots;*
- *de sprinkhaan heeft geen koning, maar hij trekt gezamenlijk ordelijk op;*
- *een hagedis kunt u met beide handen grijpen, maar hij zit in de paleizen van de koning.’*

De wijsheid laat zich op aarde alleen kennen in de kleine en onaanzienlijke dingen: *‘Want kijk naar uw roeping, broeders, dat er niet vele wijzen zijn naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele aanzienlijken; maar het dwaze van de wereld heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen, en het zwakke van de wereld heeft God uitverkoren om het sterke te beschamen, en het onaanzienlijke van de wereld en het verachte heeft God uitverkoren, en wat niets is, om wat iets is te niet te doen, opdat geen vlees roemt voor God’* (1 Kor. 1:26). Ja, de wijsheid van God gaat altijd harmonieus samen met wat gering is.

De *mieren* verzamelen hun voedselvoorraad voor de slechte dag. Zij kijken vooruit. Hun wijsheid bestaat daarin dat zij voorzien in het voedsel dat hun *kracht zal*

onderhouden; want zij hebben geen kracht in zichzelf. Zo is het met de gelovige, die een geestelijke voedselvoorraad aanlegt vanuit het Woord van God.

De *klipdassen* zijn ook wijs. Zij zijn een machteloos volk, en hebben evenals de mieren geen kracht. Maar door hun woning in de rots te maken, laten zij zien dat zij *buiten zichzelf* sterkte en zekerheid zoeken. Zo is de gelovige, die steunt op Christus en in Christus schuilt.

De *sprinkhanen* hebben geen koning en geen aanvoerder. Maar hun kracht ligt in het *samen* optrekken. Zo ligt ook de kracht van de gelovigen in het samengaan en samenkomen, een wijze zaak in dagen waarin zichtbaar gezag verdwenen is.

De *hagedis* is weerloos voor de hand die hem grijpt. Is er een schepsel dat nietiger en banger is? Toch kan niemand hem beletten te wonen te midden van koninklijke pracht. Zo is het ook met de gelovige: zijn wijsheid bestaat daarin dat hij *niets* is, zijn *geringheid* verschaft hem echter vrije toegang in Gods heerlijkheid.

Zo worden onze harten opgebouwd te midden van een verdorven wereld, waar het onmogelijk is de verborgen wegen van Gods regering op aarde te verstaan. De wijsheid wil zich aan ons openbaren in de kleine dingen. Maar niet alleen de genoemde kleine wezens zijn daarvan een voorbeeld. Wij hebben de wijsheid leren kennen in Hem, Die God is van eeuwigheid, maar Zichzelf vernederd heeft en gehoorzaam is geworden tot de dood, ja, tot de kruisdood.

Vers 29 - 31

Zoals er in de wereld wijze dingen zijn waaraan wij aandacht moeten schenken, zo zijn er ook *mooie* dingen te midden van alle stuitende, door de zonde veroorzaakte zaken. *'Deze drie hebben een voorname tred, ja, vier hebben een statige gang:*

- *een leeuw, de machtige onder de dieren, die voor niemand rechtsomkeert maakt;*
- *een ranke haan;*
- *of een bok;*
- *en een koning met krijgsvolk bij zich.'*

Terwijl we de wijsheid vinden in de kleine dingen, vinden we de *schoonheid* alleen in een voorname *wandel*. De tred van een leeuw is mooi, het is een krachtige gang, waarbij hij een *rechte* weg gaat en hindernissen als niets acht. De gang van een

windhond ⁵, met goede lendenen om anderen te *dienen* en een snelle loop te geven. De gang van de geitenbok, zoals staat in Jeremia: *'Vlucht weg uit het midden van Babel, uit het land van de Chaldeeën. Ga weg, wees als bokken voor de kudde uit!'* (Jer. 50:8). Dat zijn degenen die voor de kudde uitgaan en een *voorbeeld* zijn in hun wandel, en die het kleinvee naar de schaapskooi brengen.

Ten slotte, de gang van een koning met krijgsvolk bij zich: een statige wandel met *goddelijk gezag*, die geen enkele macht kan weerstaan. Laten wij allen het oog gericht houden op Christus, het volmaakte Voorbeeld voor onze wandel op aarde! Laten wij de wijsheid leren kennen in nederigheid en Zijn kracht verwerklijken in onze wandel.

Vers 32

'Als u dwaas gehandeld hebt door u te verheffen, en als u het zich voorgenomen hebt: de hand op de mond!'

Als wij door de dwaasheid van ons hart onszelf verheffen in eigen oog, of de weg van nederigheid en geestelijke kracht verlaten door de verkeerde beginselen die in de wereld gangbaar zijn, wat blijft er dan nog over? Verootmoediging! En spreken zoals Job: *'Zie, ik ben te gering; wat zou ik U antwoorden? Ik leg mijn hand op mijn mond.'* *'Daarom herroep ik en doe boete in stof en as'* (Job 39:37; 42:6).

⁵ Zarziyr = (02223) onbekend dier + (04975) omgorden, omgord, waakzaam. Letterlijk een *'omgordde in de lendenen'*. J.N. Darby suggereert een oorlogspaard.

Vers 33

'Want druk op de melk brengt boter voort, druk op de neus brengt bloed voort, druk van de toorn brengt onenigheid voort.'

Laten we steeds bedenken dat wat goed is, nog beter wordt onder de druk van Gods hand. Als de nederigheid niet wordt voortgebracht op natuurlijke wijze, dan zal de tucht die teweegbrengen. De resultaten van druk die wordt uitgeoefend op het vlees, kunnen echter alleen gevolgen bewerken die naar het vlees zijn.

Bron: Le Messenger Evangélique 1902-141; Titel: Les Paroles d'Agur

